

URZĄD GMINY ŁĄDEK

**PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO USTALEŃ ZMIANY
POLEGAJĄCEJ NA UCHYLENIU CZĘŚCI MIEJSCOWEGO PLANU
ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO DLA WYBRANEGO OBSZARU
W MIEJSCOWOŚCI DZIEDZICE UCHWALONEGO UCHWAŁĄ NR XXVIII/158/16
RADY GMINY ŁĄDEK Z DNIA 16 SIERPNIĄ 2016 R.**

Autorzy:

mgr inż. arch. Agata Marciniak

mgr inż. arch. Aldona Cieśla

mgr inż. Sonia Myszak

2019

Spis treści

1. Wstęp	4
1) Podstawa prawna	4
2) Cel i zakres planu miejscowego oraz prognozy oraz powiązania z innymi dokumentami.....	4
3) Metody stosowane przy sporządzaniu prognozy.....	6
2. Stan oraz funkcjonowanie środowiska przyrodniczego	7
1) Położenie geograficzne	7
2) Ukształtowanie powierzchni ziemi (rzeźba terenu, geologia, surowce mineralne).....	8
3) Warunki glebowe	9
4) Charakterystyka stosunków wodnych	9
5) Powietrze atmosferyczne.....	10
6) Warunki akustyczne	13
7) Klimat lokalny	13
8) Szata roślinna i świat zwierzęcy	15
9) Przyrodnicze obszary chronione.....	15
10) Zabytki oraz inne kulturowe obszary chronione	18
3. Charakterystyka ustaleń miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego	19
1) Ograniczenia w zagospodarowaniu przestrzennym	19
2) Istniejący stan środowiska oraz potencjalne zmiany tego stanu w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu	19
3) Istniejące problemy ochrony środowiska oraz cele tej ochrony	19
4) Projektowana zmiana użytkowania terenu	20
5) Analiza ustaleń projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego...20	
6) Zagrożenia na etapie funkcjonowania ustaleń planu.....	21
4. Prognoza oddziaływania na środowisko ustaleń planu	22
1) Powierzchnia ziemi, gleby i zasoby naturalne.....	22
2) Warunki hydrologiczne i ochrona wód	22
3) Różnorodność biologiczna, flora i fauna	22
4) Krajobraz.....	23
5) System powiązań i przyrodnicze obszary chronione.....	23
6) Warunki życia i zdrowie ludzi	23
7) Jakość powietrza	23
8) Klimat lokalny	24
9) Zabytki i dobra materialne	24
10) Ochrona przed hałasem	24
11) Promieniowanie elektromagnetyczne i strefy ograniczonego inwestowania.....	24

12) Przewidywane skutki oddziaływania planu na całokształt środowiska przyrodniczego	24
13) Transgraniczne oddziaływanie na środowisko	26
14) Zalecenia oraz rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko	26
15) Alternatywne rozwiązania	26
16) Przewidywane metody analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu.....	26
5. Ocena rozwiązań funkcjonalno-przestrzennych, podsumowanie i wnioski.	28
6. Streszczenie w języku niespecjalistycznym.	29
7. Materiały źródłowe oraz podstawowe przepisy prawne.	30

Spis ilustracji:

Rysunek 1 – Lokalizacja obszaru opracowania planu na tle obszaru gminy.	7
Rysunek 2 – Lokalizacja obszaru opracowania na tle mapy topograficznej.	7
Rysunek 3 – Lokalizacja obszaru na tle mapy dynamicznej hipsometrii (ISOK).	8
Rysunek 4 - Róża wiatrów dla gminy Łądek	13
Rysunek 5 - Średnie temperatury i opady w gminie Łądek	14

Spis tabel:

Tabela 1 - Wyniki oceny jakości powietrza w roku 2018 pod kątem ochrony zdrowia ludzi	11
Tabela 2 - Oddziaływanie przewidywanej zabudowy zagrodowej, mieszkaniowej jednorodzinnej.....	24

1. Wstęp.

W rozdziale zawarto informacje o podstawach prawnych, zawartości, głównych celach projektowanego dokumentu, jego powiązaniach z innymi dokumentami oraz informacje o metodach zastosowanych przy sporządzaniu prognozy.

1) Podstawa prawna

Plan miejscowy został opracowany na podstawie uchwały nr VI/44/19 Rady Gminy Łądek z dnia 6 lutego 2019 r., w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany części miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Łądek uchwalonego uchwałą Nr XXVIII/158/16 Rady Gminy Łądek z dnia 16 sierpnia 2016 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Łądek dla wybranego obszaru w miejscowości Dziedzice.

Plan miejscowy opracowano zgodnie z art. 15 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2018, poz. 1945 ze zm.) oraz Rozporządzeniem Ministra Infrastruktury z dnia 26 sierpnia 2003 r. w sprawie wymaganego zakresu projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego (Dz. U. Nr 164, poz. 1587).

Prognoza jest niezbędnym elementem projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, opracowywana jest z projektem planu i poddawana wraz z nim procedurze planistycznej od momentu opiniowania.

Podstawę do opracowania niniejszej prognozy stanowi ww. uchwała o przystąpieniu do sporządzania miejscowego planu.

Prognozę oddziaływania na środowisko ustaleń zmiany polegającej na uchyleniu części miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla wybranego obszaru w miejscowości Dziedzice uchwalonego uchwałą Nr XXVIII/158/16 Rady Gminy Łądek z dnia 16 sierpnia 2016 r. opracowano zgodnie z art. 51 ust. 2 oraz art. 52 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 3 października 2008 roku o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2018 r. poz. 2081 ze zm.).

2) Cel i zakres planu miejscowego oraz prognozy oraz powiązania z innymi dokumentami

Celem sporządzania projektów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego jest przede wszystkim zagwarantowanie optymalnego ładu przestrzennego, a drugoplanowym choć również ważnym względem ekonomiczne i społeczne. Cele ekonomiczne nawiązują do rozsądnego gospodarowania terenem i efektywnego wykorzystania gruntów. Cele społeczne z kolei to suma wszystkich działań warunkujących harmonijny rozwój gospodarczy.

Plan miejscowy obejmuje obszar o powierzchni ok. 0,9 ha położony w obrębie geodezyjnym Dziedzice.

Cały teren objęty przedmiotową zmianą planu w chwili zagospodarowany i użytkowany jest jako pole uprawne. W sąsiedztwie granic znajdują się pojedyncze zagrody typowe dla zabudowy wiejskiej tego rejonu. Celem sporządzenia omawianej zmiany jest uchylenie ustaleń obowiązującego planu miejscowego. Pod względem własności, obszar ten stanowi własność prywatną. Właściciele tych terenów mają zamiar wybudować się wzdłuż wyznaczonego pasa, co w chwili obecnej uniemożliwia im obowiązujący plan miejscowy, który na tym terenie ustala możliwość lokalizacji zabudowy produkcyjnej. Zamierzenia inwestycyjne właścicieli nie są zgodne z rozwiązaniami przyjętymi w dokumencie „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Łądek” (przyjętym uchwałą Rady Gminy Łądek Nr VI/15/11 z dnia 24 lutego 2011 r., zmieniony uchwałami: Nr XXXIV/144/2012 z dnia 28 grudnia 2012 r.

oraz Nr XXII/132/2016 z dnia 21 kwietnia 2016 r.). Stąd uznano, że jedynym rozwiązaniem tej sytuacji będzie uchylenie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w oznaczonej części. Przy czym zmiana planu polegająca na uchyleniu planu obowiązującego skutkuje brakiem miejscowego planu na danym terenie i brakiem ustaleń wynikających z takiego dokumentu. Brak planu nie jest sprzeczny z ustaleniami Studium. Dla celów niniejszej prognozy należy uznać, że teren ten zostanie objęty wnioskami o wydanie decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowaniu terenu pod funkcje zabudowy zagrodowej, tudzież mieszkalnej.

W obowiązującym studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Łądek¹ obszar objęty projektem miejscowego planu obejmuje: tereny koncentracji przemysłu i usług.

Celem sporządzenia prognozy jest określenie i ocena oddziaływania na środowisko ustaleń miejscowego planu zagospodarowania. Skutki realizacji projektów planów będą weryfikowane na bieżąco podczas codziennej obserwacji realizacji inwestycji oraz procesów zachodzących w środowisku.

Na podstawie art. 53 i w związku z art. 57 i 58 ustawy² Wójt Gminy Łądek uzgodnił zakres i stopień szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko dla przedmiotowego miejscowego planu z Regionalną Dyрекcją Ochrony Środowiska w Poznaniu oraz Państwowym Powiatowym Inspektorem Sanitarnym w Słupcy. Uznano, że prognoza winna być opracowana w pełnym zakresie.

Prognoza obejmuje m.in. następujące zagadnienia:

1. rozpoznanie i analizę środowiska przyrodniczego (charakterystyka komponentów środowiska, stan sanitarny, stopień odporności, powiązania funkcjonalne, ochrona przyrody);
2. potencjalne zagrożenia dla środowiska przyrodniczego;
3. prognozę zmian środowiska przyrodniczego, wynikających ze zmiany przeznaczenia terenów;
4. charakterystykę podstawowych ustaleń planu miejscowego;
5. propozycje rozwiązań minimalizujących skutki zmian i zagrożenia;
6. prognozę oddziaływania na środowisko przyrodnicze obecnego zainwestowania terenu;
7. streszczenie.

Projekt planu wykazuje zgodność z dokumentami gminnymi tj. Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Łądek³ oraz z zgodność z dokumentami strategicznymi województwa, w szczególności Planem zagospodarowania przestrzennego województwa wielkopolskiego wraz z planem zagospodarowania przestrzennego miejskiego obszaru funkcjonalnego Poznania” przyjętym uchwałą Nr V/70/19 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 25 marca 2019 r.⁴ Wymienione dokumenty w swych założeniach kierują się zasadą zrównoważonego rozwoju, mając na uwadze realizację państwowych dokumentów strategicznych.

¹ Studium przyjęte uchwałą Rady Gminy Łądek Nr VI/15/11 z dnia 24 lutego 2011 r., zmieniony uchwałami: Nr XXXIV/144/2012 z dnia 28 grudnia 2012 r. oraz Nr XXII/132/2016 z dnia 21 kwietnia 2016 r.

² Ustawa z dnia 3 października 2008 roku o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko

³ studium przyjęte uchwałą Rady Gminy Łądek Nr VI/15/11 z dnia 24 lutego 2011 r., zmieniony uchwałami: Nr XXXIV/144/2012 z dnia 28 grudnia 2012 r. oraz Nr XXII/132/2016 z dnia 21 kwietnia 2016 r.

⁴ Dz. Urz. Woj. Wielkopolskiego z 2019 r. poz. 4021.

3) Metody stosowane przy sporządzaniu prognozy

Przy sporządzaniu niniejszej prognozy stosowano przede wszystkim metodę, polegającą na łączeniu w logiczną całość zebranych informacji o środowisku i mechanizmach jego funkcjonowania.

Analizując projekt planu miejscowego, w sporządzanej prognozie, wskazano potencjalne zagrożenia oraz przedstawiono rozwiązania minimalizujące negatywny wpływ realizacji ustaleń planu na środowisko.

Prognozę oddziaływania na środowisko przedstawiono w zakresie, jaki umożliwia obecny stan informacji o środowisku przyrodniczym oraz przewidywanym zainwestowaniu i zagospodarowaniu terenu.

2. Stan oraz funkcjonowanie środowiska przyrodniczego.

W rozdziale zawarto opis, analizę i ocenę istniejącego stanu środowiska na obszarach objętych miejscowym planem oraz istniejących problemów ochrony środowiska istotnych z punktu widzenia realizacji projektowanego miejscowego planu.

1) Położenie geograficzne

Gmina Łądek położona jest w województwie wielkopolskim, w powiecie słupeckim. Sąsiaduje z gminami:

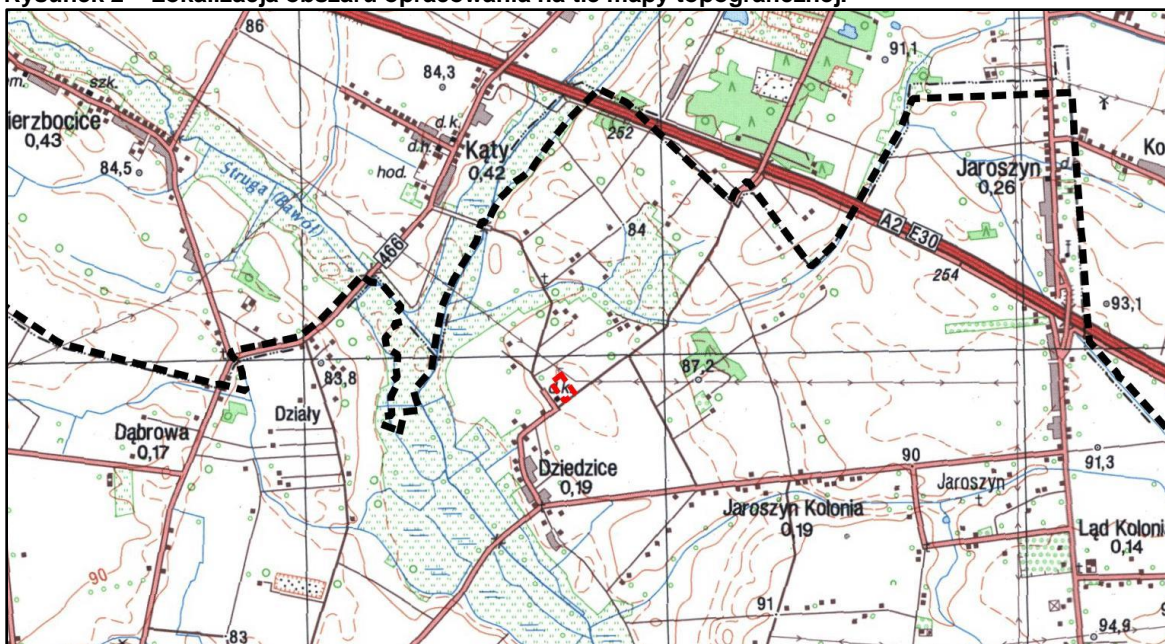
- od zachodu z gminą Kołaczkowo i Pyzdry w powiecie wrzesińskim,
- od wschodu z gminą Golina i Rzgów w powiecie konińskim,
- od północy z gminą wiejską Słupca w powiecie słupeckim,
- od południa z gminą Zagórów w powiecie słupeckim.

Rysunek 1 – Lokalizacja obszaru opracowania planu na tle obszaru gminy.

Źródło: dane WMS <http://mapy.geoportal.gov.pl>

Rysunek 2 – Lokalizacja obszaru opracowania planu na tle mapy topograficznej.

Źródło: dane WMS <http://mapy.geoportal.gov.pl>

Gmina Łądek zajmuje powierzchnię 98,3 km², co stanowi 0,33% obszaru województwa wielkopolskiego i 11,73% obszaru powiatu słupeckiego. Pod względem wielkości znajduje się na 5 miejscu wśród 8 gmin powiatu słupeckiego. Siedzibą organów gminy jest miejscowość Łądek. W jej skład wchodzi 16 sołectw: Łądek, Dolany, Ratyń, Sługocin, Sługocin Kolonia, Waclawów, Wola Koszucka, Łąd, Łąd Kolonia, Jaroszyn, Jaroszyn Kolonia, Policko, Dziedzice, Dąbrowa, Ciążeń, Samarzewo. Na jej terenie znajdują się 22 miejscowości, które zamieszkuje łącznie 5786 mieszkańców (stan na 31.12.2016 r.). Do najważniejszych szlaków komunikacyjnych drogowych przechodzących przez teren gminy należą:

- odcinek autostrady A-2 Poznań – Warszawa,
- drogi wojewódzkie nr 467 Ciążeń – Golina i nr 466 Słupca – Pyzdry,
- sieć dróg gminnych i powiatowych.

Przedmiotowy teren znajduje się obrębie geodezyjnym Dąbrowa, przy drodze gminnej, we wsi zagospodarowanej domami mieszkalnymi i pojedynczymi zagrodami. Obszar ten oddalony jest ok. 6 km od centrum wsi Łądek.

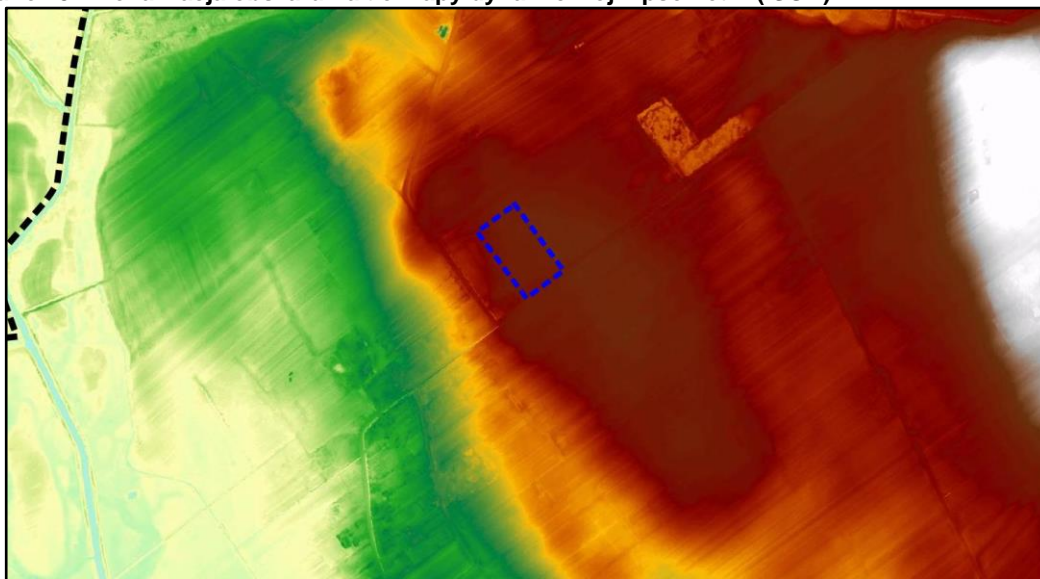
2) Ukształtowanie powierzchni ziemi (rzeźba terenu, geologia, surowce mineralne)

Zgodnie z regionalizacją fizyczno–geograficzną Polski Jerzego Kondrackiego, gmina Łądek znajduje się w Prowincji Niżu Środkowoeuropejskiego i w dwóch wydzieleniach fizyczno-geograficznych:

- mezoregionie Równina Wrzesińska, makroregionie Pojezierze Wielkopolskie wchodzącym w skład Podprowincji Pojezierza Południowo-Bałtyckiego – północne krańce gminy
- mezoregionie Dolina Konińska, makroregionie Nizina Południowowielkopolska wchodzącym w skład Podprowincji Nizin Środkowopolskich – pozostała część – w tym obszar analizowany.

Pod względem geomorfologicznym przedmiotowy obszar znajduje się w obrębie terasy wysokiej, niższej.⁵ Teren położony jest na skraju doliny rzeki Meszny. Teren nieznacznie opada w kierunku zachodnim i osiąga wysokość około 80 m n.p.m. Rzeźba terenu w obszarze projektu miejscowego planu należy do jednorodnych. Względne różnice wysokości w ukształtowaniu terenu są nieznaczne.

Rysunek 3 – Lokalizacja obszaru na tle mapy dynamicznej hipsometrii (ISOK).

Źródło: dane WMS <http://mapy.geoportal.gov.pl>

⁵ Mapa geomorfologiczna Niziny Wielkopolskiej (pod red. B. Krygowskiego – mapa numeryczna 2007)

Budowę geologiczną terenu, na którym znajduje się obszar opracowania planu pod względem litologicznym stanowią piaski, żwiry, mady rzeczne oraz torfy i namuły powstałe w holocenie. Na szczegółowej mapie geologicznej Polski teren znajduje się w wydzieleniu geologicznym stanowiącym piaski i żwiry wodnolodowcowe o genezie osadów wodnolodowcowych (fluwioglacjalnych, rzeczno-lodowcowych, sandrowych).

Gmina Łądek jest uboga w zasoby surowców naturalnych, występuje jedynie jedno udokumentowane złożo kruszywa naturalnego w pobliżu miejscowości Ciążęń. Przedmiotowy obszar objęty zmianą planu nie znajduje się na terenach złóż ani w obrębie obszarów czy terenów górniczych.⁶

3) Warunki glebowe

W gminie Łądek dominuje funkcja rolnicza, o czym świadczy udział użytków rolnych w powierzchni gminy (89%). Gleby najlepszych klas bonitacyjnych, III i IV - tej, zajmują 70% powierzchni gruntów ornych w gminie. Na obszarze zmiany planu występują grunty rolne słabych klas RIVa, RIVb i RVI.

4) Charakterystyka stosunków wodnych

Gmina Łądek położona w całości w zlewni rzeki Warty w regionie wodnym Odry. Przez obszar gminy oprócz rzeki Warty przepływają rzeki Wrześnica, Mieszna oraz Dopyłwy z Jaroszyna, Dopyłw spod Przyjmy.

Omawiany obszar opracowania planu znajduje się w odległości 700 m na wschód w linii prostej od rzeki Mieszny na skraju jej doliny.

Główny Inspektorat Ochrony Środowiska w Poznaniu kontroluje stan czystości rzek. Punkt pomiarowy o nazwie Mieszna-Policko w 2017 i 2018 roku wykazał następujące wskaźniki jakości wody:

- klasa elementów biologicznych – klasa 4
- klasa elementów fizykochemicznych (grupa 3.1 - 3.5) - klasa >2
- klasa elementów fizykochemicznych - specyficzne zanieczyszczenia syntetyczne i niesyntetyczne (3.6) – klasa 2

W ogólnej ocenie, próbki pobrane w PPK Mieszna-Policko wykazują:

- słaby potencjał ekologiczny,
- stan chemiczny poniżej dobrego,
- ogólna ocena stanu jcw – zły stan wód.⁷

Obszary objęte planem położone są w zasięgu JCWP Mieszna od Strugi Bawół do ujścia (PLRW60002418369). Mieszna w kategorii wód jest ciekim o wodach silnie zmienionych – o typie małej rzeki na obszarze będącym pod wpływem procesów torfotwórczych. Nie jest użytkowana na potrzeby poboru wody do zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia, ani też do celów rekreacyjnych, czy kąpieliskowych. Celem środowiskowym jest uzyskanie dobrego potencjału ekologicznego i stanu chemicznego. Aktualny stan JCWP opisano jako zły i istnieje ryzyko nieosiągnięcia celu środowiskowego. Termin osiągnięcia dobrego stanu wyznaczono na rok 2021. W obszarze zlewni JCWP występuje presja nierozpoznana i komunalna. W uzasadnieniu odstępstwa napisano, że zaplanowano działania podstawowe, obejmujące uporządkowanie gospodarki ściekowej, które nie są wystarczające, aby zredukować presję komunalną w zakresie wystarczającym dla osiągnięcia dobrego stanu. Zaplanowano też możliwe działania obejmujące przeprowadzenie pogłębionej analizy presji w celu zaplanowania działań ukierunkowanych na redukcję fosforu oraz w celu

⁶ Państwowy Instytut Geologiczny, dostępny w Internecie: <http://bazagis.pgi.gov.pl/website/cbdg/viewer.htm> [dostęp: 24.07.2019]

⁷ Ocena stanu jednolitych części wód rzek i zbiorników zaporowych w roku 2017-2018 - tabela – [dostęp 20-01-2020]

ustalenia przyczyn nieosiągnięcia dobrego stanu wód z uwagi na stan chemiczny. Z uwagi na czas niezbędny dla wdrożenia ww. działań, a także okres aby działania te przyniosły wymierne efekty, dobry stan wód będzie mógł być osiągnięty do roku 2021. Działaniami podstawowymi są wynikające z konieczności porządkowania systemu gospodarki ściekowej, kontrola użytkowników prywatnych i przedsiębiorstw. Jako działania uzupełniające określono analizę stanu zlewni oraz opracowanie warunków korzystania z wód zlewni.⁸

JCWP Meszna od Strugi Bawół do ujścia (PLRW60002418369) jest zaliczona do części wód powierzchniowych i podziemnych wrażliwych na zanieczyszczenie związkami azotu ze źródeł rolniczych oraz obszaru szczególnie narażonego, z którego odpływ azotu ze źródeł rolniczych do tych wód należy ograniczyć.⁹

Gmina Łądek w obszarze południowym położona jest w granicy Głównego Zbiornika Wód Podziemnych (GZWP nr 150) Pradolina Warszawa-Berlin. Obszar zmiany planu nie znajduje się w jego obrębie, natomiast leży w obszarze JCWPd nr 62 (kod UE PLGW600062) w dorzeczu Odry i regionie wodnym Warty [czwartorzęd (porowy); paleogen-neogen (porowy); kreda (szczelinowy); jura (porowo-szczelinowy)]. Stan chemiczny i ilościowy oceniony jest jako dobry.¹⁰

W odniesieniu do obszaru objętego zmianą planu najbliższym punktem monitoringu wód podziemnych jest oddalony o 20 km punkt w miejscowości Powidz (gm. Powidz, powiat słupecki), gdzie w 2017 r. zaliczono wody podziemne w zakresie wskaźników fizyko-chemicznych do klasy III. Ogółem stan wód zaliczono do klasy III, co oznacza wody zadowalającej jakości, w których wartości elementów fizykochemicznych są podwyższone w wyniku naturalnych procesów zachodzących w wodach podziemnych lub słabego wpływu działalności człowieka.¹¹ Osiągnięcie celów środowiskowych dla ww. JCWPd nie jest zagrożone.¹² Jednak zgodnie z mapą sozologiczną Polski, obszar należy do gruntów narażonych szczególnie podatne na infiltrację zanieczyszczeń do wód podziemnych.

Zgodnie z mapą hydrograficzną Polski, omawiany teren zakwalifikowany jest do 2 i 3 klasy przepuszczalności, oznaczającej odpowiednio przepuszczalność średnią (współczynnik filtracji od 10⁻³ do 10⁻⁵ m*s⁻¹) i przepuszczalność słabą (współczynnik filtracji od 10⁻⁵ do 10⁻⁸ m*s⁻¹), która obejmuje grunty spoiste, takie jak piaski pylaste i gliniaste, gliny, gliny pylaste, gliny piaszczyste, pyły i mułki. Na mapach glebowych są to: piaski słabogliniaste (wykształcone na gruntach spoistych), piaski gliniaste lekkie i mocne, gliny lekkie i średnie, pyły zwykłe i ilaste, lessy ilaste, mady na podłożu lessowym i pylastym oraz rędziny w dolinach i zagłębieniach. Głębokość zwierciadła wody znajduje się na poziomie 1 - 2 m p.p.t.

Na obszarze objętym granicami zmiany planu zagospodarowania przestrzennego nie występują obszary szczególnego zagrożenia powodzią.

5) Powietrze atmosferyczne

W celu rozpoznania stopnia zanieczyszczenia powietrza prowadzone są kontrole stężeń substancji zanieczyszczających w formie pomiarów emisji oraz badań monitoringowych imisji.

Głównymi zagrożeniami powodującymi zanieczyszczenia powietrza są m.in. zmiany klimatyczne – wzrost stężeń CO₂, CH₄, N₂O i freonów, halonów w głównej warstwie atmosfery, co powoduje wzrost średniej temperatury, parowania i gwałtownych zmian zjawisk atmosferycznych oraz eutrofizacja, czyli wzrost stężenia azotu, natomiast

⁸ Ustalenia aktualizacji Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry w latach 2016-2021 [dostęp: 24.07.2019]

⁹ Rozporządzenie Dyrektora Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Poznaniu – Dz. Urz. Woj. Wlkp. z 28 lutego 2017 r. poz. 1678

¹⁰ Państwowa Służba Hydrogeologiczna, dostępny w Internecie: <http://epsh.pgi.gov.pl/epsh/> [dostęp: 24.07.2019]

¹¹ Ocena jakości wód podziemnych w punktach pomiarowych sieci krajowej w ramach monitoringu operacyjnego stanu chemicznego wód podziemnych w roku 2017 /wg badań PIG/, dostępna w Internecie [dostęp: 24.07.2019]

¹² Ustalenia aktualizacji Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry w latach 2016-2021 [dostęp: 24.07.2019]

źródłami zanieczyszczenia jest: spalanie paliw, z którego powstają m.in. szkodliwe pyły, dwutlenek azotu, dwutlenek siarki, tlenek węgla oraz dwutlenek węgla, a także procesy technologiczne – uwalniające do atmosfery związki fluoru, tlenek cynku, fenole, krezole, czy kwas octowy.

W wyniku wykonanej oceny przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Poznaniu wskazano trzy strefy w województwie wielkopolskim, dla których wymogiem są programy ochrony powietrza: aglomeracja poznańska, miasto Kalisz i strefa wielkopolska, do której zakwalifikowana została również gmina Łądek.

Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Poznaniu w rocznej ocenie jakości powietrza w województwie Wielkopolskim za rok 2018¹³, zaprezentował wyniki oceny jakości powietrza atmosferycznego pod kątem kryteriów dla ochrony zdrowia oraz dla ochrony roślin. Wynikiem tej oceny jest zaliczenie strefy wielkopolskiej do jednej z klas:

1. w klasyfikacji podstawowej:

- do klasy A – jeżeli stężenia zanieczyszczenia na terenie strefy nie przekraczają odpowiednio poziomów dopuszczalnych lub poziomów docelowych;
- do klasy C – jeżeli stężenia zanieczyszczeń na terenie strefy przekraczają poziomy dopuszczalne lub poziomy docelowe.

2. w klasyfikacji dodatkowej (klasyfikacja wprowadzona na potrzeby raportowania do Komisji Europejskiej):

- do klasy A1 – jeżeli brak przekroczenia poziomu dopuszczalnego dla pyłu PM_{2,5} dla fazy II – tj. ≤20 µg/m³;
- do klasy C1 – jeżeli odnotowano przekroczenie poziomu dopuszczalnego dla pyłu PM_{2,5} dla fazy II – tj. >20 µg/m³;
- do klasy D1 – jeżeli poziom stężeń ozonu nie przekracza poziomu celu długoterminowego;
- do klasy D2 – jeżeli poziom stężeń ozonu przekracza poziom celu długoterminowego.

Roczna ocena jakości powietrza na rok 2018 w województwie wielkopolskim dla strefy wielkopolskiej według kryteriów odniesionych do ochrony zdrowia wykazała brak przekroczeń dopuszczalnego poziomu substancji w powietrzu dla dwutlenku siarki, dwutlenku azotu, benzenu, tlenku węgla, ozonu, ołowiu, arsenu, kadmu oraz niklu zatem całą strefę zaklasyfikowano do klasy A.

Najwyższa wartość stężenia substancji w powietrzu dotyczy substancji ozonu, pyłu zawieszonego PM₁₀, pyłu zawieszonego PM_{2,5} oraz benzo(a)pirenu. Ocena jakości powietrza wykazała przekroczenie dopuszczalnych stężeń ww. substancji, klasyfikując tym samym strefę wielkopolską w klasie C.

Tabela 1 - Wyniki oceny jakości powietrza w roku 2018 pod kątem ochrony zdrowia ludzi

Kod strefy	Nazwa strefy	SO ₂	NO ₂	C ₆ H ₆	CO	O ₃	PM ₁₀	Pb (PM ₁₀)	As (PM ₁₀)	Cd (PM ₁₀)	Ni (PM ₁₀)	BaP (PM ₁₀)	PM _{2.5}
PL3001	Agglomeracja Poznańska	A	A	A	A	A	C	A	A	A	A	C	A
PL3002	miasto Kalisz	A	A	A	A	C	C	A	A	A	A	C	A
PL3003	strefa wielkopolska	A	A	A	A	A	C	A	A	A	A	C	C

Źródło: Roczna ocena jakości powietrza w województwie Wielkopolskim za rok 2018, str. 69

¹³ Roczna ocena jakości powietrza w województwie wielkopolskim, Ocena na rok 2018, dostępny w Internecie: <http://powietrze.gios.gov.pl/pjp/publications/card/14065> [dostęp: 24.07.2019 r.]

Ocena jakości powietrza w strefie wielkopolskiej pod kątem ochrony roślin nie wykazała przekroczeń w zanieczyszczeniu powietrza dwutlenkiem azotu, dwutlenkiem siarki i ozonem, a co za tym idzie strefa została zaliczona do klasy A.

Wynikiem rocznej oceny jakości powietrza jest wyodrębnienie stref, wymagających podjęcia działań naprawczych, zmierzających do poprawy jakości powietrza (strefy klasy C). Fakt ten nakłada na zarząd województwa obowiązek przygotowania oraz uchwalenia programów ochrony powietrza (POP). Sejmik Województwa Wielkopolskiego Uchwałą Nr XXXIII/853/17 z dnia 24 lipca 2017 r. przyjął „Program ochrony powietrza dla strefy wielkopolskiej w zakresie pyłu PM₁₀, PM_{2,5} oraz B(a)P” (Dz. Urz. Woj. Wielkopolskiego z dnia 1 sierpnia 2017 r., poz. 5320).

Największe zanieczyszczenie atmosfery, związane jest z rozproszonymi, małymi źródłami punktowymi – z różnych urządzeń technologicznych i wentylacyjnych, małych zakładów, lokalnych kotłowni komunalnych, palenisk domowych oraz niezorganizowanych - składowisk odpadów, oczyszczalni ścieków, przeładunków i transportem materiałów sypkich lub substancji lotnych.

Według Instytutu Geografii i Przestrzennego Zagospodarowania, Polskiej Akademii Nauk dominującym kierunkiem wiatrów w gminie Łądek jest kierunek zachodni.

Zgodnie z Raportem o Stanie Środowiska w Wielkopolsce¹⁴: „dotrzymywanie wymaganych prawem norm jest wyrazem troski o środowisko i podstawą jego ochrony przed oddziaływaniem negatywnych czynników, stanowi także element ochrony zdrowia ludzi. Początkowo obserwowano znaczący wpływ na jakość powietrza sektora energetyki i przemysłu, a znacznie mniejszy sektora transportu i bytowo-komunalnego. W wyniku stosowania rozwiązań techniczno-technologicznych i prawnych wpływ sektora przemysłu znacznie się zmniejszył. Jednakże mimo znacznej redukcji emisji w tym obszarze, standardy jakości powietrza nadal nie są dotrzymywane. Wyniki ocen rocznych wskazują, że za nieodpowiednią jakość powietrza w Polsce odpowiada w pierwszej kolejności zjawisko tzw. niskiej emisji, pochodzącej z sektora bytowo-komunalnego oraz z transportu.” Zgodnie z powyższym, dla analizowanych obszarów, głównym źródłem zanieczyszczeń powietrza jest spalanie paliw stałych – węgla i drewna m.in. w paleniskach domowych, wynik emisji energetycznych i przemysłowych. Co za tym idzie przekroczenie dopuszczalnych stężeń odznacza się wyraźną zmiennością sezonową – przekroczenia dotyczą głównie sezonu zimnego (grzewczego).

Omawiany obszar znajduje się we wsi Dąbrowa, która nie jest zaliczona do skupisk źródeł niskiej emisji gazów i pyłów.¹⁵ Teren objęty opracowaniem zmiany planu nie jest zagospodarowany zabudową – stanowi pola uprawne. Jego uchylenie będzie umożliwiało wydawanie decyzji administracyjnych – prawdopodobnie pod zabudowę zagrodową lub mieszkaniową. Zastosowane systemy grzewcze powinny być wyposażone w urządzenia charakteryzujące się minimalnymi wskaźnikami emisji, a przestarzałe technologie powinny ulec wymianie, tak by przynajmniej spełnić wymagania wynikające z przepisów odrębnych.¹⁶ ¹⁷ Działania zmierzające do poprawy stanu rzeczy spadają na samorządy, które orędują tym zmianom stwarzając systemy zachęt i ulg finansowych wspomagających właścicieli gospodarstw domowych w tych przemianach.

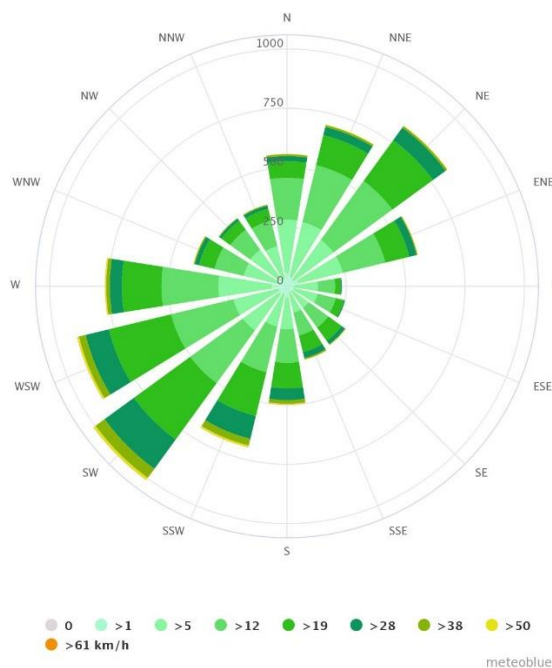
¹⁴ Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Poznaniu, Stan środowiska w Wielkopolsce raport 2017, Jakość powietrza, str. 2, dostępny w Internecie: <http://pozn.n.wios.gov.pl/monitoring-srodowiska/publikacje/stan-srodowiska-w-wielkopolsce-raport-2017/>.pdf [dostęp: 24.07.2019 r.]

¹⁵ na podstawie mapy sozologicznej Polski

¹⁶ Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 24 sierpnia 2012 r. w sprawie poziomów niektórych substancji w powietrzu (Dz. U. z 2012 r., poz. 1031);

¹⁷ Rozporządzenie Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 1 sierpnia 2017 r. w sprawie wymagań dla kotłów na paliwo stałe (Dz. U. z 2017 r., poz. 1690)

Rysunek 4 - Róża wiatrów dla gminy Łądek

Źródło: Klimat dla gminy Łądek,

(<https://www.meteoblue.com/pl/pogoda/prognoza/modelclimate>), dostęp: 24.07.2019r.

Dużą rolę z pewnością również odgrywają kampanie antysmogowe w gminach, placówkach oświatowych, mediach (w tym mediach społecznościowych), które przyczyniają się do poprawy świadomości wśród ludzi, która niewątpliwie wzrasta w społeczeństwie.

Niezależnie zaś od świadomości ludzi konieczne będą też zmiany na poziomie mechanizmów finansowych. Zastosowanie zasady, w myśl której to zanieczyszczający płaci, spowoduje zmianę cenników i konstrukcji wielu usług i tym samym wymusi zmiany w wymiarze ogólnoswiatowym. Do osiągnięcia tego celu niestety wymagana jest jednomyślność rządzących poszczególnymi krajami.

6) Warunki akustyczne

Klimat akustyczny ocenia się poprzez sumaryczny poziom hałasu opracowywanego obszaru, złożony z hałasu komunikacyjnego – od dróg i szyn, hałasu przemysłowego oraz komunalnego. Przez obszar gminy Łądek nie przebiega żadna czynna linia kolejowa. Na warunki akustyczne gminy największy wpływ ma transport samochodowy.

Wzdłuż granic terenu przebiega droga gminna, z której odbywa się dojazd do omawianego terenu. Na tej drodze natężenie ruchu wynika z dojazdów mieszkańców wsi. Nie przewiduje się rozbudowy systemu komunikacyjnego na tyle, aby mógł on stanowić zagrożenie dla komfortu akustycznego terenów przyległych (prawdopodobnie zabudowy zagrodowej/mieszkańcowej).

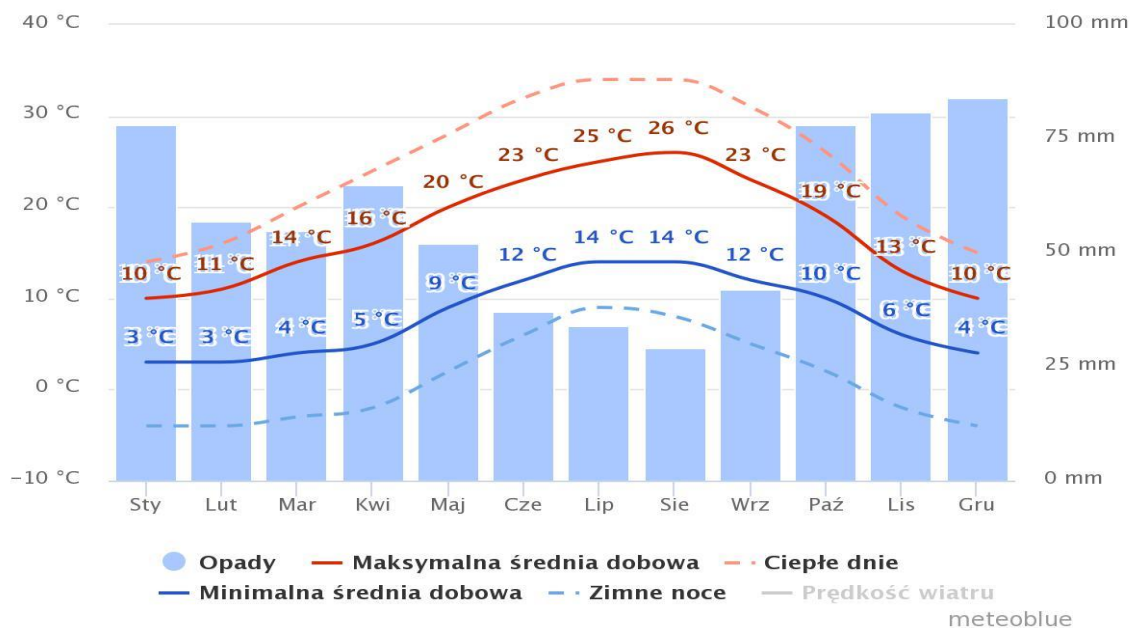
7) Klimat lokalny

Obszar gminy Łądek według regionalizacji klimatycznej R. Gumińskiego zalicza się do dzielnicy klimatycznej VIII zwanej środkową. Jest to obszar o najmniejszym w kraju opadzie atmosferycznym (poniżej 550 mm/rok). Średnia temperatura roku wynosi +7,8°C. Średnia temperatura najzimniejszego miesiąca - stycznia wynosi 2,5°C, a najcieplejszego

- lipca +18,2°C. Dni pogodnych występuje około 50, a pochmurnych od 120 do 150. Dni mroźnych około 30-50, dni z przymrozkami od 100 do 110. Pokrywa śnieżna zalega 38-60 dni. Rzadko występują burze gradowe. Lato trwa 90-100 dni, a zima 80-90 dni. Okres wegetacyjny wynosi 170-180 dni. Roczne potencjalne parowanie wynosi 774 mm, z czego 75% przypada na półrocze letnie.

Klimat gminy Łądek ze względu na położenie kształtowany jest głównie masami powietrza polarno-morskiego, polarno-kontynentalnego oraz kontynentalnego, z przewagą tych pierwszych.

Rysunek 5 - Średnie temperatury i opady w gminie Łądek

Źródło: Klimat dla gminy Łądek, (<https://www.meteoblue.com/pl/pogoda/prognoza/modelclimate>), dostęp: 24.07.2019r.

Zgodnie ze „Strategicznym planem adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030” (SPA 2020) największy wpływ na warunki klimatyczne mają zjawiska ekstremalne, których obecne nasilenie się zauważalnie zmienia dynamikę cech klimatu w Polsce. We wszystkich porach roku obserwowany jest wzrost temperatury powietrza, z czego zdecydowanie większy jest on w okresie zimowym niż letnim. Za tym idzie zmniejszenie się liczby dni mroźnych w roku.

Dla regionu Wielkopolski, w którym znajduje się obszar objęty zmianą planu zaobserwowano wzrost liczby dni z opadami. Mimo częstszego pojawiania się długotrwałego wiatru o większej prędkości, omawiany obszar nie należy do regionów o zwiększonym ryzyku występowania maksymalnych prędkości wiatru. Wzrost średniej temperatury powietrza będzie miał pozytywne skutki m.in. w postaci wydłużenia okresu wegetacyjnego, skrócenia okresu grzewczego oraz wydłużeniu sezonu turystycznego.

Dominujące są jednak przewidywane negatywne konsekwencje zmian klimatu. Ze zmianami klimatycznymi wiążą się niekorzystne zmiany warunków hydrologicznych. Wprawdzie roczne sumy opadów nie ulegają zasadniczym zmianom jednak ich charakter staje się bardziej losowy i nierównomierny, czego skutkiem są dłuższe okresy bezopadowe, przerywane gwałtownymi i nawałnymi opadami. Poziom wód gruntowych będzie się obniżał, co negatywnie wpłynie na różnorodność biologiczną i formy ochrony przyrody w szczególności na zbiorniki wodne i tereny podmokłe. Zmiany będzie można zaobserwować również w porze zimowej, gdzie skróci się okres zalegania pokrywy

śnieżnej i jej grubość, oraz nasili się proces ewaporacji, co wpłynie na spadek zasobów wodnych kraju.

Jednocześnie efektem zmian klimatu będzie zwiększanie częstotliwości występowania ekstremalnych zjawisk pogodowych i katastrof, które będą miały istotny wpływ na obszary wrażliwe i gospodarkę kraju. Podstawowe znaczenie będą miały ulewne deszcze niosące ryzyko powodzi i podtopień lub osuwisk – głównie na obszarach górskich i wyżynnych ale także na zboczach dolin rzecznych i na klifach wzdłuż brzegu morskiego. Coraz częściej będzie można zaobserwować silne wiatry a nawet towarzyszące im incydentalnie trąby powietrzne i wyładowania atmosferyczne, które mogą znacząco wpłynąć m.in. na budownictwo oraz infrastrukturę energetyczną i transportową.¹⁸

Przywołany dokument opisuje szereg kierunków działań, mających na celu zwiększenie adaptacji poszczególnych sektorów do zmian klimatycznych.

Dla omawianego obszaru najbardziej istotny wydaje się fakt, że znajduje się na terenie wiejskim z dużym nasyceniem powierzchni biologicznie czynnych co sprzyja przeciwdziałaniu stratom z powodu deszczu nawałnego. Duży udział terenów zielonych pozwala przypuszczać, że odprowadzenie wód z deszczu nie będzie stanowiło problemu, o ile spływ wód opadowych i roztopowych nie będzie się wiązał z zanieczyszczeniem wód podziemnych. Zagrożeniem wydaje się również ekspozycja terenu objętego zmianą planu na silne wiatry z kierunków zachodnich. Kwestie ochrony przeciw silnym wiatrom należy przewidzieć na etapie projektu budowlanego.

8) Szata roślinna i świat zwierzęcy

Środowisko przyrodnicze gminy Łądek charakteryzuje się znacznym stopniem przekształceń antropomorficznych, gdzie szata roślinna została zdominowana przez roślinność agrocenoz. Gmina Łądek charakteryzuje się słabym zalesieniem. Na jej terenie występują kompleksy leśne, które zajmują zaledwie 3% powierzchni gminy.

Na obszarze objętym zmianą planu nie występują żadne formy ochrony przyrody. Badane środowisko cechuje się znacznym przekształceniem antropogenicznym. Występują tu głównie roślinność półnaturalna, związana z uprawami polowymi.

Pola uprawne oraz tereny leśne są miejscem bytowania przede wszystkim dla pospolitych gatunków zwierząt, dobrze znoszących intensywną uprawę. Do tych terenów należy obszar objęty opracowaniem zmiany planu miejscowego. W związku ze znacznie przekształconym terenem i dominacją gatunków pospolitych - występują tu charakterystyczne gatunki dla krajobrazu pól uprawnych.

Zgodnie z regionalizacją geobotaniczną Polski¹⁹, omawiany obszar położony jest w Podprovincji Środkowoeuropejskiej Właściwej, Dziale Brandenbursko-Wielkopolskim i Krainie Środkowowielkopolskiej. Gmina znajduje się w Okręgu Pojezierza Gnieźnieńskiego, a obszar zmiany planu w Podokręgu Słupskim (kod: B.2.1.j). Wg mapy przeglądowej potencjalnej roślinności naturalnej Polski, omawiany obszar zajmuje grąd środkowoeuropejski, odmiana śląsko-wielkopolska, forma niżowa, seria uboga (Galio – Carpinetum).

9) Przyrodnicze obszary chronione

W gminie Łądek najcenniejsze przyrodniczo obszary rozciągają się wzdłuż rzeki Warty w ramach jej doliny. Są to:

- Nadwarciański Park Krajobrazowy,
- Pызdrski Obszar Chronionego Krajobrazu,

¹⁸ „Strategiczny plan adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030” (SPA 2020) – www.ms.gov.pl

¹⁹ Regionalizacja geobotaniczna Polski (J.M. Matuszkiewicz – IGiPZ PAN, Warszawa 2008)

- Natura 2000 Dolina Środkowej Warty (PLB300002),
- Natura 2000 Ostoja Nadwarciańska (PLH300009).

Nadwarciański Park Krajobrazowy

Park ten został powołany Rozporządzeniem Nr 60 Wojewody Konińskiego z dnia 19 października 1995 r. w sprawie utworzenia Nadwarciańskiego Parku Krajobrazowego²⁰ i dalej wymieniony w Obwieszczeniu Wojewody Wielkopolskiego z dnia 24 marca 1999 r. w sprawie wykazu aktów prawa miejscowego obowiązujących na terenie województwa wielkopolskiego²¹.

Celem ochrony jest zachowanie pradolinowego krajobrazu doliny środkowej Warty z mozaiką siedlisk przyrodniczych (zwłaszcza wodnych i łąkowych), stwarzających dogodne warunki do bytowania dla ptaków wodno-błotnych; zabezpieczenie walorów kulturowych związanych z osadnictwem na kępach wydmowych i na krawędzi pradoliny, w tym z ośrodkami władzy kościelnej i świeckiej w Łądzie, Ciężeniu i Pyzdrach.²²

Pyzdrowski Obszar Chronionego Krajobrazu

Pyzdrowski Obszar Chronionego Krajobrazu zajmuje południowo-zachodni fragment dawnego województwa konińskiego, będąc częściową otuliną dla Nadwarciańskiego Parku Krajobrazowego. Obszar ten leży na Równinie Rychwalskiej, graniczącej od północy z doliną Warty (Doliną Konińską). Miejscami, tam gdzie osady piaszczyste zalegają na glinie morenowej, utworzyły się zabagnienia. Urozmaicenie krajobrazu stwarza przeplatanie się lasów, łąk i torfowisk oraz pól uprawnych.

Został powołany Uchwałą Nr 53 Wojewódzkiej Rady Narodowej w Koninie z dnia 29 stycznia 1986 r. w sprawie ustalenia obszarów krajobrazu chronionego na terenie województwa konińskiego i zasad korzystania z tych obszarów²³. Uchwała ta została zmieniona rozporządzeniem Nr 14 Wojewody Konińskiego z dnia 23 lipca 1998 r. zmieniające uchwałę w sprawie ustalenia obszarów krajobrazu chronionego na terenie województwa konińskiego i zasad korzystania z tych obszarów²⁴.

Natura 2000 Dolina Środkowej Warty (PLB300002)

Obszar obejmuje dolinę Warty pomiędzy wsią Babin (koło Uniejowa) i Dębno n.Wartą (koło Nowego Miasta n. Wartą). Dolina ma szerokość od 500 m do ok. 5 km, wypełniona jest przez mady i piaski, a jedynie w bezodpływowych obniżeniach występują niewielkie powierzchnie płytkich torfów. Obszar doliny jest w zróżnicowanym stopniu przekształcony i odmiennie użytkowany. Na obszarze Kotliny Kolskiej rzeka jest obustronnie obwałowana - obszary zalewowe (łąki i pastwiska, lokalne łągi i wikliny nadrzeczne) znajdują się w strefie międzywala oraz w ujściach rzek Proсны i Kielbaski. W obrębie Doliny Konińsko-Pyzdrskiej dolina zachowała bardziej naturalny charakter. Jej zachodnia część nie została obwałowana i podlega okresowym zalewom. Teren ten jest zajęty przez mozaikę ekstensywnie użytkowanych łąk i pastwisk, zadrzewień łągowych oraz zarastających szuwarem starorzeczy. Zachodni fragment obszaru (na zachód od ujścia Proсны) zajmuje duży kompleks zalewowych, zbliżonych do naturalnych, starych łągów jesionowo-wiązowych i grądów niskich.

Znaczne ich fragmenty zachowały się w wyniku ochrony rezerwatowej. Na skutek wybudowania na Warcie zbiornika zaporowego Jeziorsko zmieniony został naturalny rytm hydrologiczny Warty, co pociągnęło za sobą różnorakie zmiany siedliskowe.

²⁰ Dz. Urz. Woj. Konińskiego Nr 25, poz. 140 z 1995 r.

²¹ Dz. Urz. Woj. Wielkopolskiego Nr 14, poz. 246 z dnia 31 marca 1999 r.

²² <http://www.zpkww.pl> [dostęp 24.07.2019]

²³ Dz. Urz. z 1986 r. Nr 1, poz. 2

²⁴ Dz. Urz. z 1998 r. Nr 28, poz. 144

Obszar zawiera ostoję ptasią o randze europejskiej E 36 (Dolina środkowej Warty). Występują co najmniej 42 gatunki ptaków z Załącznika I Dyrektywy Rady 79/409/EWG, 18 gatunków z Polskiej Czerwonej Księgi (PCK).

Obszar jest bardzo ważną ostoją ptaków wodno-błotnych, przede wszystkim w okresie lęgowym. W okresie lęgowym obszar zasiedla powyżej 10% (C6) krajowej populacji rybitwy białowąsej (PCK), powyżej 2% (C3 i C6) krajowych populacji następujących gatunków ptaków: cyranka, gęgawa, krwawodziób, płaskonos, rybitwa białoczerna (PCK), rybitwa białoskrzydła (PCK), rybitwa czarna, rycyk i co najmniej 1% populacji krajowej (C3 i C6) następujących gatunków ptaków: batalion (PCK), bąk (PCK), błotniak łąkowy, błotniak stawowy, dzięcioł średni, kropiatka, podróżniczek (PCK), brodziec piskliwy, cyraneczka, czajka, czapla siwa, dudek, dziwonia, krakwa, kulik wielki (PCK), sieweczka obroźna (PCK) i zausznik; stosunkowo wysoką liczebność (C7) osiągają: błotniak zbożowy (PCK), cyraneczka, derkacz, kszczyk, ortolan, ślepowron (PCK), zimorodek i świergotek polny; prawdopodobnie gnieździ się bardzo rzadki rożeniec (PCK); ponadto w liczebności powyżej 1% populacji krajowej występują dudek, dziwonia, pustułka i remiz, a w liczebności ok. 1% populacji krajowej - przepiórka.

W okresie wędrówki jesiennej występuje czapla biała (do 23 osobników), świstun (do 1500 osobników), żuraw (do 250 osobników) i mieszane stada gęsi (do powyżej 5000 osobników). Podczas wędrówki wiosennej tokujące bataliony spotyka się w liczbie do 1200 osobników.²⁵

Natura 2000 Ostoja Nadwarciańska (PLH300009)

Ostoja położona jest we wschodniej części Wielkopolski i obejmuje fragment doliny środkowej Warty. Warta płynie tu równoleżnikowo w Pradolinie Warszawsko-Berlińskiej ukształtowanej w czasie ostatniego zlodowacenia. Terasa zalewowa Warty osiąga miejscami ponad 4 km szerokości i cechuje się dużą różnorodnością szaty roślinnej, tym samym tworząc dogodne siedliska dla wielu gatunków zwierząt, w szczególności ptaków.

Współczesne dno doliny powstało przede wszystkim na skutek akumulacyjnej i erozyjnej działalności wód rzecznych (głównie Warty, a w mniejszym stopniu Prosnę i Czarnej Strugi). Rzeźba terenu obfituje w różne formy fluwialne: wały przykorytowe, terasę zalewową z różnego typu starorzeczami, terasę wydmową oraz pagórki wydmowe.

Wody Warty cechują się reżimem roztopowo-deszczowym, ze specyficznym rytmem wezbrań i niżówek decydującym o warunkach środowiskowych całej doliny. Strefa zalewów nadal obejmuje większość terenów ostoi, tworząc okresowe rozlewiska do kilku tysięcy hektarów. Rozlewiska te powstają przede wszystkim wiosną, w okresie roztopów, a nieregularnie występują także latem. Pierwotnie zalewy takie kształtowały warunki przyrodnicze w całej dolinie. Obecnie są one modyfikowane dość wąskim obwałowaniem większej części doliny, a także funkcjonowaniem od lat 80. XX w. dużego zbiornika zaporowego "Jeziorsko".

Szata roślinna jest bardzo urozmaicona; zachowała głównie półnaturalny i naturalny, dynamiczny charakter. Sporadycznie występują fragmenty ginących w skali Europy łągów wierzbowych *Salicetum albo-fragilis*, natomiast częste są, powiązane z nimi sukcesyjnie, fitocenozy wiklin nadrzecznych *Salicetum triandro-viminalis*. Na niedużych obszarach, przede wszystkim na obrzeżach doliny, zachowały się olsy porzeczkowe *Ribonigri-Alnetum* i towarzyszące im łągi jesionowo-olszowe *Fraxino-Alnetum*, a także nadrzeczne postaci łągów jesionowo-wiązowych *Ficario-Ulmetum campestris typicum* (obecnie spontanicznie rozszerzające swój lokalny zasięg). Od kilkuset lat największe przestrzenie zajmują wilgotne łąki i pastwiska (*Molinietalia*) oraz szuwały z klasy *Phragmitetea*, zwłaszcza *Glycerietum maximae* i *Caricetum gracilis*. W starorzeczach dobrze wykształcone są zbiorowiska roślin wodnych z klas *Lemnetea* i *Potametea*.

²⁵ <http://crfop.gdos.gov.pl> [dostęp 11-12-2018]

Piaszczyste wydmy porośnięte są murawami z klasy Koelerio-Corynephoretea oraz drzewostanami sosnowymi. W zagłębieniach bezodpływowych w obrębie terasy wydymowej występują też interesujące torfowiska przejściowe.

Na zdecydowanej większości obszaru dominuje ekstensywna gospodarka łąkowo-pastwiskowa (m.in. tradycyjny na tych terenach wypas stad gęsi) z udziałem leśnictwa. Pola uprawne koncentrują się w miejscach wyniesionych oraz na krawędzi doliny, gdzie rozwinęło się umiarkowane osadnictwo rolnicze. Niektóre fragmenty terenu, zwłaszcza w pasie przykorytowym Warty, w zasadzie podlegają jedynie procesom fluwialnym kształtującym roślinność naturalną.

Obszar obejmuje co najmniej 25 rodzaje siedlisk wymienionych w Załączniku I Dyrektywy Rady 92/43/EWG. Są one wyjątkowo zróżnicowane (od bagiennych i torfowiskowych do suchych, wydymowych), a część z nich, jak np. priorytetowe, śródładowe łąki halofilne, cechują się bardzo dobrym stanem zachowania. Łąki te, z bogatymi populacjami ginących gatunków słonorośli (np. *Triglochin maritimum*) oraz krytycznie zagrożonego w Polsce storczyka błotnego *Orchis palustris*, są osobliwością w skali europejskiej. Występują w projektowanym rezerwacie "Łąki Pyzdurskie". Stwierdzono tu także występowanie 12 gatunków z Załącznika II Dyrektywy Rady 92/43/EWG. Bogata jest fauna płazów (stwierdzono tu 13 z 18 występujących w Polsce gatunków). Flora roślin naczyniowych liczy ponad 1000 gatunków, spośród których około 100 znajduje się na krajowej i/lub regionalnej czerwonej liście taksonów zagrożonych. Pozostałe grupy organizmów są słabiej rozpoznane, niemniej występują tu interesujące gatunki grzybów, mszaków, mięczaków, jętek, pijawek, nietoperzy i ryb.

O dużej wartości przyrodniczej tego terenu decyduje stosunkowo niski poziom antropogenicznego przekształcenia, dominują tu bowiem ekosystemy o charakterze naturalnym i półnaturalnym. Ostatnio obserwuje się stopniową, spontaniczną regenerację cennych zbiorowisk leśnych, w tym łągów wierzbowych i olszowo-jesionowych. Procesom tym sprzyja fakt, że z przyczyn naturalnych, znaczna część obszaru jest stosunkowo niekorzystna dla rozwoju intensywnych form gospodarowania (w tym masowej rekreacji). Należy podkreślić, że krajobraz Doliny środkowej Warty jest jednym z najlepiej zachowanych naturalnych i półnaturalnych krajobrazów typowej rzeki nizinnej.

Międzynarodowe walory środowiskowe ostoi potwierdzone zostały przez uwzględnienie jej w programach CORINE biotopes i ECONET- Polska. Dolina środkowej Warty spełnia także kryteria obszarów ważnych z punktu widzenia ochrony biotopów podmokłych w ramach Konwencji Ramsarskiej.

Obszar ma również duże znaczenie dla ochrony ptaków.²⁶

Omawiany obszar zmiany planu położony jest poza obszarami objętymi formami ochrony przyrody.

10) Zabytki oraz inne kulturowe obszary chronione

Obszar objęty opracowaniem nie znajduje się na obszarach chronionych na podstawie przepisów dotyczących ochrony zabytków i opieki nad zabytkami.²⁷ Na terenie objętym opracowaniem nie występują zewidencjonowane obiekty zabytkowe podlegające ochronie konserwatorskiej.

²⁶ <http://crfop.gdos.gov.pl> [dostęp 11-12-2018]

²⁷ Dz. U. z 2017 poz. 2187 ze zm.

3. Charakterystyka ustaleń miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.

W rozdziale zawarto opis, analizę i ocenę:

- celów ochrony środowiska istotnych z punktu widzenia projektowanego miejscowego planu oraz sposoby, w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania planu,
- istniejący stan środowiska oraz potencjalne zmiany tego stanu w przypadku braku realizacji miejscowego planu.

Ponadto przedstawiono analizę ustaleń zmiany planu oraz zagrożenia możliwe do zaistnienia na etapie funkcjonowania ustaleń miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.

1) Ograniczenia w zagospodarowaniu przestrzennym

Na obszarze objętym zmianą planu miejscowego nie występują znaczące ograniczenia zagospodarowania terenu. Obszar jest użytkowany rolniczo (pole uprawne), nie występuje tu zabudowa.

2) Istniejący stan środowiska oraz potencjalne zmiany tego stanu w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu

Omawiany teren nie jest zainwestowany kubaturowo.

Brak uchwalenia zmiany planu może wpłynąć na intensywność zabudowy w gminie. Obecne ustalenia planu dopuszczają zabudowę tego terenu obiektami budynkami produkcyjnymi. Uchylenie ustaleń spowoduje wyłączenie z obowiązywania tego obszaru. Daje to możliwość wydawania decyzji o warunkach zabudowy, a więc teren z zakazem zabudowy będzie mógł być zabudowany. Na chwilę obecną można przypuszczać, że będzie to zabudowa zagrodowa lub też mieszkaniowa, która charakteryzować się będzie wyższymi wskaźnikami powierzchni czynnych biologicznie oraz niższym procentem zabudowy niż tereny przemysłowe..

W przypadku przedmiotowej zmiany planu, jej uchwalenie będzie prawdopodobnie skutkowało zabudową terenu. W przypadku braku uchwalenia zmiany planu, zabudowa również może powstać na podstawie obowiązującego dokumentu.

3) Istniejące problemy ochrony środowiska oraz cele tej ochrony

Celem ochrony środowiska jako całości jest zachowanie równowagi przyrodniczej oraz trwałości podstawowych procesów przyrodniczych w rozwoju społeczno-gospodarczym. Głównym elementem pozwalającym zachować równowagę jest przestrzeganie standardów jakości środowiska określonych w Prawie ochrony środowiska i przepisach odrębnych.

Zidentyfikowanymi istniejącymi problemami ochrony środowiska jest w przypadku omawianej zmiany planu zaliczenie obszaru do części wód powierzchniowych i podziemnych wrażliwych na zanieczyszczenie związkami azotu ze źródeł rolniczych oraz obszaru szczególnie narażonego, z którego odpływ azotu ze źródeł rolniczych do tych wód należy ograniczyć.²⁸ Przedmiotowy teren nie jest objęty ochroną prawną ze względów przyrodniczych.

W omawianej uchwale nie określa się zasad ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu.

²⁸ Rozporządzenie Dyrektora Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Poznaniu – Dz. Urz. Woj. Wlkp. z 28 lutego 2017 r. poz. 1678

Zmiana planu również nie określa przeznaczenia terenów, zatem nie jest określone ich docelowe zagospodarowanie.

4) Projektowana zmiana użytkowania terenu

W przypadku obszaru objętego zmianą planu, jego efektem będzie uchylene wszystkich ustaleń w jego granicach. Obecne ustalenia przewidują teren obiektów produkcyjnych, składów i magazynów. Po uchyleniu planu będzie możliwe złożenie przez właścicieli wniosków o wydanie decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowaniu terenu. Sytuacja ta jest mało przewidywalna w skutkach. Należy się spodziewać, że będą to wnioski o zabudowę zagrodową lub też mieszkaniową. Nastąpi rezygnacja z rolniczego zagospodarowania terenu.

Na obszarze zmiany planu nie zostały wyznaczone przeznaczenia terenów. W ustaleniach zmiany planu nie sprecyzowano zagospodarowania terenu inwestycyjnego. Wynika to ze specyfiki zmiany, która polega na faktycznym uchyleniu planu, zatem na tym obszarze żaden plan nie będzie obowiązywał.

5) Analiza ustaleń projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego

Celem sporządzenia projektu zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego jest uchylene ustaleń obowiązującego planu miejscowego.

Na obszarze objętym zmianą miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego nie określa się:

1. przeznaczenia terenów oraz linii rozgraniczających tereny o różnym przeznaczeniu lub różnych zasadach zagospodarowania;
2. zasad ochrony i kształtowania ładu przestrzennego;
3. zasad ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu;
4. zasad kształtowania krajobrazu;
5. zasad ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków, w tym krajobrazów kulturowych, oraz dóbr kultury współczesnej;
6. wymagań wynikających z potrzeb kształtowania przestrzeni publicznych;
7. zasad kształtowania zabudowy oraz wskaźników zagospodarowania terenu, maksymalnej i minimalnej intensywności zabudowy jako wskaźnika powierzchni całkowitej zabudowy w odniesieniu do powierzchni działki budowlanej, minimalnego udziału procentowego powierzchni biologicznie czynnej w odniesieniu do powierzchni działki budowlanej, maksymalnej wysokości zabudowy, minimalnej liczby miejsc do parkowania w tym miejsc przeznaczonych na parkowanie pojazdów zaopatrzonego w kartę parkingową i sposobu ich realizacji oraz linii zabudowy i gabarytów obiektów;
8. granic i sposobów zagospodarowania terenów lub obiektów podlegających ochronie, na podstawie odrębnych przepisów, terenów górniczych, a także obszarów szczególnego zagrożenia powodzią, obszarów osuwania się mas ziemnych, krajobrazów priorytetowych określonych w audycie krajobrazowym oraz planach zagospodarowania przestrzennego województwa;
9. szczegółowych zasad i warunków scalania i podziału nieruchomości objętych planem miejscowym;
10. szczególnych warunków zagospodarowania terenów oraz ograniczenia w ich użytkowaniu, w tym zakazu zabudowy;
11. zasad modernizacji, rozbudowy i budowy systemów komunikacji i infrastruktury technicznej;
12. sposobu i terminu tymczasowego zagospodarowania, urządzania i użytkowania terenów.

Należy stwierdzić, że powyższe ustalenia skutkują różnymi możliwościami zabudowy i zagospodarowania terenu. Planu miejscowy na danym obszarze nie będzie

obowiązywał. Obszar może pozostać w obecnym użytkowaniu, ale też może być przedmiotem decyzji administracyjnych wydawanych indywidualnie. Zmiana planu nie określa też ograniczeń w zagospodarowaniu, gdyż jest uchYLENIEM planu. Będą one wynikać wyłącznie z przepisów odrębnych z zakresu ochrony środowiska, przepisów budowlanych oraz innych przepisów odrębnych, które obowiązują niezależnie od planu miejscowego.

6) Zagrożenia na etapie funkcjonowania ustaleń planu

Trudno przewidzieć jaką intensywnością charakteryzować się będzie zainwestowanie terenów objętych zmianą planu.

Dla tych terenów niekorzystne oddziaływanie związane z wprowadzonym zainwestowaniem, wiązać się będzie z budową, eksploatacją oraz bieżącą konserwacją zabudowy i urządzeń technicznych. O ile przyszła zabudowa będzie zabudową zagrodową czy też mieszkaniową ekstensywną, przekształcenia środowiska w stosunku do stanu obecnego nie powinny być znaczące.

Oddziaływanie na powietrze atmosferyczne uzależnione będzie od zastosowanego wariantu ogrzewania budynków. Tutaj plan nie określa zasad, więc działania te będą uzależnione od innych zewnętrznych ograniczeń.

Powodem zagrożeń dla środowiska mogą być też wadliwie działające instalacje mechaniczne, niewystarczające lub nadmierne uszczelnienie podłoża, zła gospodarka ściekowa, lub niewłaściwa gospodarka odpadami. Wszelkie naruszenia w tym względzie regulują przepisy nadrzędne w stosunku do prawa miejscowego. Głównym zagrożeniem na etapie funkcjonowania ustaleń planu może być kontynuacja ewentualnych złych praktyk w zakresie ogrzewania budynków oraz brak rozwiązań z zakresu regulacji gospodarki ściekowej.

4. Prognoza oddziaływania na środowisko ustaleń planu.

W rozdziale zawarto opis, analizę i ocenę przewidywanych znaczących oddziaływań na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru, a także na środowisko, w tym wszystkie jego elementy.

Ponadto przedstawiono:

- zalecenia oraz rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji miejscowego planu,
- metody analizy skutków realizacji postanowień miejscowego planu,
- informację o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko,
- informację o braku rozwiązań alternatywnych.

1) Powierzchnia ziemi, gleby i zasoby naturalne

W obszarze zmiany planu nie występują obszary naturalne. Zasoby naturalne, rozumiane jako twory organiczne (rośliny, zwierzęta, ekosystemy) i nieorganiczne (atmosfera, wody, minerały), wykorzystywane przez człowieka w procesie produkcji i konsumpcji - dzielą się na zasoby naturalne odnawialne i nieodnawialne. Zasoby naturalne odnawialne to np.: wody, atmosfera, drewno, zasoby rybne, które występują w postaci strumieni, a ich odnawialność wynika z istnienia zamkniętych obiegów materii: tlenu, wody, azotu. Zasoby naturalne nieodnawialne to przede wszystkim zasoby energetyczne (paliwa kopalne) oraz minerały.²⁹

Inwestycje realizowane na obszarze zmiany planu (lub ich brak) nie będą oddziaływały na nieodnawialne zasoby naturalne z uwagi na brak ich udokumentowanego występowania na obszarze objętym opracowaniem. Co do zasobów naturalnych odnawialnych, z uwagi na brak przeznaczenia oraz zasad zagospodarowania terenów, nie można przewidzieć oddziaływania.

Wprowadzenie terenów inwestycyjnych na obszarach dotąd niezabudowanych zawsze wiąże się ze zwiększeniem ilości produkowanych odpadów – podobnie jak również rozwój istniejącej zabudowy. Sposób postępowania z odpadami określają przepisy odrębne. Tylko do nich można się w tym przypadku odnieść.

2) Warunki hydrologiczne i ochrona wód

W przypadku braku planu miejscowego inwestycje na danym terenie nie są przewidywalne, zwłaszcza gdy sąsiadująca zabudowa jest różnorodna. Tutaj mamy do czynienia z zabudową wiejską, zagrodową i mieszkaniową, a także możliwą zabudową produkcyjną na podstawie obowiązującego planu miejscowego. Można zatem przypuszczać, że przyszłe inwestycje będą realizowane z zakresu tych funkcji. Sposób zagospodarowania wód opadowych i roztopowych określają przepisy odrębne z zakresu prawa wodnego, a także warunków technicznych jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie.

Rezygnacja z zagospodarowania rolniczego na rzecz zabudowy zagrodowej czy też mieszkaniowej jednorodzinnej lub zabudowy przemysłowej może spowodować zmniejszenie przedostawania się związków azotu ze źródeł rolniczych do wód powierzchniowych i podziemnych.

3) Różnorodność biologiczna, flora i fauna

Na obszarze planu, ani w jego sąsiedztwie nie stwierdzono chronionych siedlisk flory i fauny, w tym gatunków chronionych obszarów Natura 2000.

²⁹ <https://encyklopedia.pwn.pl>

4) Krajobraz

Ustawa o ochronie przyrody definiuje walory krajobrazowe jako wartości ekologiczne, estetyczne lub kulturowe obszaru oraz związane z nim rzeźbę terenu, twory i składniki przyrody, ukształtowane przez siły przyrody lub działalność człowieka. Ustawa o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami definiuje natomiast pojęcie krajobrazu kulturowego, czyli przestrzeni historycznie ukształtowanej w wyniku działalności człowieka, zawierającej wytwory cywilizacji oraz elementy przyrodnicze. Obie te definicje wskazują na istniejącą zależność pomiędzy naturalnymi walorami środowiska oraz działalnością człowieka i jego wkładem w kreowanie krajobrazu. W tym przypadku zapisy zmiany planu miejscowego nie pozwolą na ochronę wszystkich składników krajobrazu. Nie ma też wpływu na jakość nowych elementów przyrodniczych i obiektów budowlanych w harmonii z otoczeniem, który w całości scedowany będzie na decyzje administracyjne. Można jedynie przypuszczać, że zabudowa będzie miała niską intensywność – będzie to mały fragment terenu a budynki będą miały gabaryty dostosowane do istniejących na terenach sąsiednich.

5) System powiązań i przyrodnicze obszary chronione

Tereny objęte projektem zmiany miejscowego planu nie podlegają przyrodniczej ochronie formalno-prawnej, ponieważ nie znajdują się w granicach obszarów objętych formami ochrony przyrody. Wszystkie one, w tym obszary Natura 2000 mające znaczenie dla Wspólnoty znajdują się w odległości od granic opracowania zmiany planu o ok. 2 km w linii prostej.

Przedmiotem ochrony są siedliska i gatunki zwierząt i roślin związanych z środowiskiem rzeki Warty. Nie stwierdzono występowania siedlisk cennych przyrodniczo występujących na terenie zmiany planu, ani też w jego najbliższym sąsiedztwie, przez to nie ma ryzyka ich naruszenia czy zniszczenia. Brak jest na obszarach w sąsiedztwie terenów objętych zmianą planu miejscowego elementów podlegających faktycznej ochronie w związku z celami i przedmiotem ochrony obszaru Natura 2000. Nie przewiduje się zatem niekorzystnego bezpośredniego oddziaływania na obszar Natura 2000. Przedmiotowy obszar znajduje się ponad 2,5 m od koryta rzeki Warty w linii prostej.

6) Warunki życia i zdrowie ludzi

Na omawianym terenie nie występują zidentyfikowane czynniki pogarszające warunki życia i zdrowia ludzi.

Kształt przyszłej zabudowy – jej funkcję, gabaryty, sposób zaopatrzenia w infrastrukturę techniczną będą określać decyzje o warunkach zabudowy i zagospodarowaniu terenu.

7) Jakość powietrza

Zakładając, że skutkiem realizacji omawianej zmiany planu będzie brak miejscowego planu, a na podstawie decyzji indywidualnych może powstać zabudowa zagrodowa lub mieszkaniowa, czy też zabudowa produkcyjna, dalsza zabudowa nie powinna w sposób znaczący wpłynąć na stan higieniczny powietrza o ile będą zastosowane nowoczesne technologie grzewcze, charakteryzujące się minimalnymi wskaźnikami emisji. Źródłem zanieczyszczenia powietrza jest głównie niska emisja, pochodząca z ogrzewania budynków. Kluczowe jest instalowanie w systemach grzewczych urządzeń charakteryzujących się najniższymi wskaźnikami emisji. Jednak dla rzeczywistej poprawy stanu jakości powietrza jest faktyczne wdrażanie postulowanych działań w życie, zwalczanie złych praktyk dotyczących ogrzewania budynków poprzez kontrole użytkowników i egzekwowanie wymogów przepisów prawa w tym zakresie.

8) Klimat lokalny

Nie przewiduje się znaczących zmian klimatu lokalnego. Zakłada się, że zainwestowanie będzie się charakteryzować niską intensywnością.

9) Zabytki i dobra materialne

W zakresie zasad ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków, w tym krajobrazów kulturowych, oraz dóbr kultury współczesnej zmiana planu uchyla obecne ustalenia. Jednocześnie na terenie objętym zmianą planu nie występują obiekty zabytkowe.

10) Ochrona przed hałasem

Problem zachowania dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku nie będzie dotyczył terenu objętego niniejszą zmianą miejscowego planu z uwagi na brak sąsiedztwa szlaków komunikacyjnych stanowiących potencjalne źródło hałasu.

11) Promieniowanie elektromagnetyczne i strefy ograniczonego inwestowania

Ograniczenia wynikające z przebiegu sieci infrastruktury technicznej przez teren zmiany planu nie występują na terenie i w związku z tym nie wpłyną negatywnie na realizację inwestycji i środowisko przyrodnicze.

12) Przewidywane skutki oddziaływania planu na całość środowiska przyrodniczego

Przewidywane skutki oddziaływania miejscowego planu na całość środowiska oraz jego prawidłowe funkcjonowanie, w tym na obszary chronione, są zróżnicowane co do charakteru, czasu oddziaływania, odwracalności i ich zasięgu przestrzennego. Opracowywana zmiana planu polega na uchyleniu jego ustaleń, zatem kwestia przeznaczenia terenu i realizowanej na nim zabudowy nie jest do końca przewidywalna. Zakłada się jednak, że powstanie zabudowa zagrodowa lub mieszkaniowa z uwagi na sąsiednie zagospodarowanie terenów. Mimo, że część terenów sąsiednich przeznaczonych jest pod zabudowę produkcyjną, nie przewiduje się tego typu zagospodarowania, ponieważ było ono możliwe na podstawie uchylanego miejscowego planu.

Tabela 2 - Oddziaływanie przewidywanej zabudowy zagrodowej, mieszkaniowej jednorodzinnej.

Analizowany komponent	Przewidywane skutki oddziaływania
Zanieczyszczenie powierzchni ziemi	Zakładane funkcje nie niosą za sobą ryzyka stałego czy też skumulowanego zanieczyszczenia powierzchni ziemi. Zaliczone są one do I grupy gruntów dla których określa się dopuszczalne zawartości substancji ³⁰ . Zanieczyszczenia mogą być krótkoterminowe i chwilowe związane np. z etapem budowy budynku.
Naturalna rzeźba terenu	Wpływ krótkoterminowy przy realizacji budynków.
Zagrożenie erozją	Na omawianym terenie nie wystąpi zagrożenie erozją – co wykazano w analizie warunków gruntowo-wodnych.
Gleby wysokiej jakości	Na terenie nie występują gleby rolnicze wysokiej jakości.
Zasoby naturalne (rozumiane jako złoża udokumentowane)	Na obszarze zmiany planu nie występują udokumentowane złoża.

³⁰ Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 1 września 2016 r. – w sprawie sposobu prowadzenia oceny zanieczyszczenia powierzchni ziemi (Dz. U. 2016 poz. 1395)

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO USTALEŃ ZMIANY POLEGAJĄCEJ NA UCHYLENIU CZĘŚCI MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO DLA WYBRANEGO OBSZARU W MIEJSCOWOŚCI DZIEDZICE UCHWALONEGO UCHWAŁĄ NR XXVIII/158/16 RADY GMINY ŁĄDEK Z DNIA 16 SIERPNIA 2016 R.

Jakość wód powierzchniowych	Na obszarze nie występują wody powierzchniowe. Z uwagi na wrażliwość wód powierzchniowych przedmiotowej JCWP na związki azotu pochodzące ze źródeł rolniczych, zmiana użytkowania rolniczego na budowlane powinna być korzystna, długotrwała.
Jakość wód podziemnych	Obszar opracowania obejmuje grunty średnio przepuszczalne. Nie przewiduje się znaczącego oddziaływania na ten komponent.
Stosunki wodne	Głębokość zwierciadła wody w przedziale 1-2 m p.p.t. pozwala przypuszczać, że nie nastąpi znaczące negatywne oddziaływanie na stosunki wodne. Mogą pojawić się chwilowe i krótkoterminowe skutki wywołane realizacją inwestycji budowlanych.
Walory krajobrazu, harmonia	Z uwagi na brak ustaleń dotyczących linii zabudowy, gabarytów zabudowy – nie jest możliwa prognoza wpływu na krajobraz.
Walory estetyczne	Z uwagi na brak ustaleń dotyczących linii zabudowy, gabarytów zabudowy – nie jest możliwa prognoza wpływu na walory estetyczne.
Obszary chronione	Nie przewiduje się znaczącego oddziaływania na obszary chronione położone w sąsiedztwie, co wykazano w analizie wpływu na obszary chronione.
Fragmentacja siedlisk	Na obszarze zmiany planu nie stwierdzono siedlisk chronionych gatunków roślin i zwierząt. Nie przewiduje się więc oddziaływania na te komponenty.
Różnorodność biologiczna	Z uwagi na brak ustaleń dotyczących kształtowania terenów biologicznie czynnych – nie jest możliwa prognoza wpływu na różnorodność biologiczną.
Funkcjonowanie korytarzy ekologicznych	Na obszarze zmiany planu nie występują korytarze ekologiczne. Nie przewiduje się negatywnego oddziaływania na ich funkcjonowanie.
Jakość życia mieszkańców	Po warunkiem realizacji zabudowy w sposób zrównoważony, skutki jej realizacji będą pozytywne dla jakości życia mieszkańców.
Rozwój gospodarczy gminy	Realizacja zabudowy zagrodowej lub mieszkaniowej może przyczynić się pozytywnie i długoterwale na rozwój gospodarczy gminy.
Zdrowie ludzi	Zakładane funkcje nie należą do uciążliwych. Mogą jednak generować skutki dla zdrowia ludzi z uwagi na emisję zanieczyszczeń do powietrza atmosferycznego związanych z technologią ogrzewania bądź złymi praktykami w tym zakresie. Będą to skutki cyklicznie odczuwane w okresie grzewczym.
Powietrze atmosferyczne i klimat lokalny	Przewidywane są cykliczne skutki negatywne w okresie grzewczym.
Zabytki	Brak wpływu na zabytki. Obowiązują przepisy odrębne.
Klimat akustyczny	Planowane funkcje nie powinny generować zanieczyszczenia hałasem.

Promieniowanie elektromagnetyczne	Nie przewiduje się realizacji nowych urządzeń elektromagnetycznych, mogących pogorszyć obecne warunki.
Produkcja odpadów	Zwiększy się produkcja odpadów, zatem konieczne będzie systemowe rozwiązanie segregacji i zbiórki odpadów z gospodarstw. Będzie to oddziaływanie stałe i długoterminowe.
Redukcja ilości odpadów	Przy założeniu, że segregacja odpadów będzie powszechnie świadoma, można się spodziewać redukcji odpadów ale będzie to odczuwalne dopiero długoterminowo.
Wielkość powierzchni terenu biologicznie czynnego	Z uwagi na brak ustaleń w tym zakresie - brak możliwości prognozy wpływu na wielkość powierzchni terenu biologicznie czynnego.

Z powyższej analizy wynika możliwe negatywne oddziaływanie projektowanego zainwestowania związane głównie z etapem realizacji inwestycji - zanieczyszczenie powierzchni ziemi, realizacja wykopów pod zabudowę. Długotrwałe negatywne oddziaływanie związane może być ze zwiększoną produkcją odpadów lub z większym zanieczyszczeniem powietrza w okresie jesienno-zimowym w stosunku do wiosenno-letniego, poprzez eksploatację systemów grzewczych. Negatywne oddziaływanie na wody podziemne może też nieść za sobą nieuregulowanie gospodarki wodno-ściekowej, wbrew przepisom odrębnym.

Są też komponenty, na których wpływ oddziaływania zakładanej zabudowy nie jest możliwy z uwagi na brak ustaleń. Są to

- walory krajobrazu, harmonia,
- walory estetyczne,
- różnorodność biologiczna,
- wielkość powierzchni terenu biologicznie czynnego.

13) Transgraniczne oddziaływanie na środowisko

W związku z realizacją ustaleń projektowanego zmiany miejscowego planu prognozuje się brak oddziaływania transgranicznego na środowisko przyrodnicze. Brak tu transgranicznych połączeń ekologicznych.

14) Zalecenia oraz rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko

W celu zredukowania niekorzystnego wpływu ewentualnej zabudowy terenu na funkcjonowanie powiązań przyrodniczych należy uwzględnić przepisy odrębne.

15) Alternatywne rozwiązania

Prognoza nie zawiera propozycji rozwiązań alternatywnych dla projektu zmiany planu, gdyż jest on zmianą obowiązującego miejscowego planu i polega na uchyleniu wszystkich jego ustaleń.

16) Przewidywane metody analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu

Skutki realizacji projektowanych inwestycji na środowisko są monitorowane i określane w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska realizowanego na terenie województwa przez WIOŚ. Badania monitoringowe przeprowadza się w sposób cykliczny, stosując ujednolicone metody zbierania, gromadzenia i przetwarzania danych. WIOŚ

prowdzi monitoring jakości powietrza, wód powierzchniowych, wód podziemnych, hałasu, pól elektromagnetycznych, gospodarki odpadami, gleb.

Niektóre działania kontrolne będą prowadzone przez gminę w ramach kompetencji, jakie władze gminne posiadają. Takie działania będą dotyczyć sposobu zagospodarowywania odpadów, lokalizowania nielegalnych składowisk śmieci, sposobu odprowadzania ścieków bytowych i komunalnych, wycinki drzew i krzewów. Są to działania prowadzone na bieżąco w ramach zadań powierzonych samorządom gminnym, a sposób ich realizacji określony jest w przepisach prawa oraz w dokumentach strategicznych gminy.

Zgodnie z art 55. ust. 5 ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2018 r. poz. 2081 ze zm.) organ opracowujący projekt dokumentu jest obowiązany prowadzić monitoring skutków realizacji postanowień przyjętego dokumentu w zakresie oddziaływania na środowisko. Monitoring ten zaleca się wykonywać raz na 4 lata terenu w oparciu o dostępne dane o środowisku. W ramach monitoringu należy uwzględnić:

- stopień zrealizowania nowej zabudowy,
- stopień zrealizowania nowych sieci infrastruktury technicznej, jeśli ich budowa była konieczna.

W celu przeciwdziałania zanieczyszczeniu wód podziemnych postuluje się działania z zakresu identyfikacji tych zanieczyszczeń oraz zastosowanie środków zaradczych adekwatnych do skali zjawiska.

5. Ocena rozwiązań funkcjonalno-przestrzennych, podsumowanie i wnioski.

Celem sporządzania projektu zmiany polegającej na uchyleniu części miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla wybranego obszaru w miejscowości Dziedzice uchwalonego uchwałą Nr XXVIII/158/16 Rady Gminy Łądek z dnia 16 sierpnia 2016 r. jest uchylenie wszystkich jego zapisów. Kształt ewentualnej przyszłej zabudowy będą określać decyzje administracyjne. W obecnym stanie prawnym decyzje te nie muszą być zgodne ze studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy. W Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Łądek tereny te są oznaczone jako tereny koncentracji przemysłu i usług.

Obszar ma dogodną dostępność komunikacyjną z drogi gminnej. Pozwala to na efektywne zarządzanie terenem i kompleksową obsługę w zakresie infrastruktury technicznej, choć w chwili obecnej tereny te są w tym zakresie niedoinwestowane. Omawiany teren jest zagospodarowany i użytkowany rolniczo.

Zakłada się przestrzeganie przepisów odrębnych. Można wówczas przypuszczać, że możliwe niekorzystne zmiany w środowisku przyrodniczym a także istniejące problemy ochrony środowiska mogą zostać zminimalizowane bądź wyeliminowane.

6. Streszczenie w języku niespecjalistycznym.

Opracowana prognoza oddziaływania na środowisko przyrodnicze dotyczy ustaleń zmiany polegającej na uchyleniu części miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla wybranego obszaru w miejscowości Dziedzice uchwalonego uchwałą Nr XXVIII/158/16 Rady Gminy Łądek z dnia 16 sierpnia 2016 r. Teren położony jest w nieznacznym oddaleniu od centrum wsi Dziedzice.

Przy sporządzaniu niniejszego opracowania oparto się na szeregu dokumentów wykonanych na potrzeby gminy oraz na podstawie przepisów prawa. W rozdziale 1 opisano cel i zakres miejscowego planu oraz metody sporządzania prognozy. Dla rozpoznania środowiska przyrodniczego w rozdziale 2 przeanalizowane zostały kolejno jego składniki: położenie geograficzne i rzeźba terenu, warunki geologiczno-gruntowe, stosunki wodne, warunki glebowe, szata roślinna i świat zwierzęcy, klimat lokalny oraz obszary chronione.

W rozdziale 3 zawarto charakterystykę ustaleń zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego polegające na uchyleniu jego zapisów w całości. Zagrożeniem tego stanu rzeczy jest nieprzewidywalność zabudowy, jej gabarytów, usytuowania itd.

W rozdziale 4 opisano potencjalne oddziaływanie na poszczególne komponenty środowiska w tym obszary chronione. Trudność polega na braku możliwości prognostycznych w momencie niepewności inwestycyjnej. Założono, że najbardziej prawdopodobna zabudowa możliwa do realizacji to zabudowa zagrodowa lub też mieszkaniowa. Wynika to z wniosków właścicieli. Analiza ww. składników wykazała brak przeciwwskazań do lokalizacji inwestycji planowanych do realizacji po uchyleniu ustaleń planu miejscowego pod warunkiem przestrzegania przepisów odrębnych. Podczas prognozowania oddziaływania na środowisko przyrodnicze uchylenia ustaleń planu przeanalizowano położenie i użytkowanie terenu, którego dotyczy opracowywany dokument. Z analizy wynika, że realizacja ustaleń planu nie powinna wówczas doprowadzić do zmian hydrogeologicznych na jego terenie i na terenach sąsiednich, nie spowoduje znaczących i niekorzystnych zmian w szacie roślinnej i pokrywie glebowej.

W rozdziale 5 dokonano oceny rozwiązań funkcjonalno-przestrzennych. Tereny opracowania planu są uzupełnieniem istniejących funkcji w gminie Łądek. Pod warunkiem kontynuacji zabudowy wiejskiej w postaci zabudowy zagrodowej oraz ew. mieszkaniowej możliwe jest harmonijne wpisanie się w całość funkcjonalno-przestrzenną gminy.

Wszelkie inwestycje budowlane przyczyniają się do trwałej zmiany środowiska naturalnego. Jeżeli realizacja przyszłego zagospodarowania terenu przebiegać będzie w sposób prawidłowy, środowisko przyrodnicze nie dozna uszczerbku. Warunkiem jest jednak respektowanie aktów prawa wyższego rzędu.

7. Materiały źródłowe oraz podstawowe przepisy prawne.

Podczas sporządzania prognozy oddziaływania na środowisko ustaleń miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wykorzystano z informacji zawartych w następujących materiałach źródłowych:

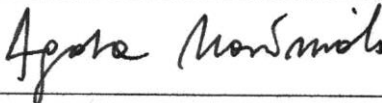

- mapy topograficzne, mapy zasadnicze, mapy ewidencyjne, mapy glebowo – rolnicze;
- studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Łądek przyjęte uchwałą Rady Gminy Łądek Nr VI/15/11 z dnia 24 lutego 2011 r., zmieniony uchwałami: Nr XXXIV/144/2012 z dnia 28 grudnia 2012 r. oraz Nr XXII/132/2016 z dnia 21 kwietnia 2016 r.;
- rysunek projektu zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego;
- Program Ochrony Środowiska Województwa Wielkopolskiego na lata 2016-2020;
- Planie Gospodarki Odpadami dla Województwa Wielkopolskiego na lata 2016-2022 wraz z planem inwestycyjnym;
- „Strategiczny plan adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030” (SPA 2020) - Uchwała Nr XXXIII/853/17 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego (Dz. Urz. Woj. Wlkp. z 2017 r. poz. 5320);
- Stan środowiska w Wielkopolsce – Raport 2017 (WIOŚ Poznań);
- Standardowe formularze danych dla obszarów Natura 2000;
- dostępne otwarte dane przestrzenne
- literatura specjalistyczna.

Ponadto sporządzając prognozę oparto się na następujących aktach prawa:

- Ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2018 r., poz. 2081 ze zm.);
- Ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2018, poz. 1945 ze zm.);
- Ustawa z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz. U. z 2018, poz. 2067 ze zm.);
- Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2018, poz. 1614 ze zm.),
- Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. prawo geologiczne i górnicze (Dz. U. z 2019, poz. 868 ze zm.);
- Ustawa z dnia 7 lipca 1994 r. prawo budowlane (Dz. U. 2019, poz. 1186);
- Ustawa z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych (Dz. U. z 2017, poz. 1161);
- Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2019, poz. 1396);
- Ustawa z dnia 18 lipca 2001 r. prawo wodne (Dz. U. z 2018, poz. 2268 ze zm.);
- Ustawa z dnia 7 czerwca 2001 r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzeniu ścieków (Dz. U. z 2018 r., poz. 1152 ze zm.);
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (Dz. U. z 2014, poz. 112);
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r., w sprawie ochrony gatunkowej roślin (Dz. U. z 2014 r., poz. 1409);
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 r., w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (Dz. U. z 2016 r., poz. 2183);
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r., w sprawie ochrony gatunkowej grzybów (Dz. U. z 2014 r., poz. 1408);
- Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych jakim powinny odpowiadać budynki i ich sytuowanie (Dz. U. z 2019 r., poz. 1065);

- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 września 2002 r. w sprawie opracowań ekofizjograficznych (Dz. U. z 2002 Nr 155, poz. 1298);

Dla potrzeb sporządzenia „Prognozy...” przeprowadzona została bezpośrednia wizja terenu.

Autorzy:	
mgr inż. arch. Agata Marciniak	
mgr inż. arch. Aldona Cieśla	
mgr inż. Sonia Myszak	

Poznań, 22 października 2019 r.

**OŚWIADCZENIE AUTORA KIERUJĄCEGO ZESPOŁEM AUTORÓW WYKONUJĄCYCH
OPRACOWANIE PROGNOZY ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO
do zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego polegającej na uchyleniu
części miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla wybranego obszaru
w miejscowości Dziedzice uchwalonego uchwałą nr XXVIII/158/16 Rady Gminy Łądek
z dnia 16 sierpnia 2016 r.**

Niniejszym, na podstawie art. 51 ust. 2 pkt 1 lit. f ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2018 r. poz. 2081 ze zm.) oświadczam, że spełniam wymagania określone w art. 74a ust. 2 pkt 2 tej ustawy.

Jestem świadoma odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.

Z poważaniem,
mgr inż. arch. Aldona Cieśla

